

Şekil 4.16 Selanik bitki örtüsünden bir örnek (Anonymous 2011/28.
<http://static.panoramio.com/photos/original/13303405.jpg>,

Cenova: Cenova'da en yaygın kullanılan türler: *Pinus sp.*, *Washingtonia sp.*, *Phoenix sp.*, *Nerium oleander*, *Cupressus sempervirens*, *Pittosporum tobira*, *Citrus sp.*, *Bougainvillea sp.* ve *Olea europaea* olarak gözlemlenmiştir (Şekil 4.17).

Şekil 4.17 Cenova bitki örtüsünden bir örnek (Orjinal 2010)

Marsilya: Marsilya'da en yaygın kullanılan türler: *Washingtonia sp.*, *Phoenix sp.*, *Nerium oleander* ve *Cupressus sempervirens* olarak gözlemlenmiştir (Şekil 4.18).

Şekil 4.18 Marsilya bitki örtüsünden bir örnek (Orjinal 2010)

Montpellier: Montpellier’de en yaygın kullanılan türler: *Platanus orientalis*, *Pinus sp.*, *Washingtonia sp.*, *Phoenix sp.*, *Cupressus sempervirens* ve *Olea europaea* olarak gözlemlenmiştir (Şekil 4.19).

Şekil 4.19 Montpellier bitki örtüsünden bir örnek (Orjinal 2010)

Barselona: Barselona’dı en yaygın kullanılan türler: *Platanus orientalis*, *Pinus sp.*, *Washingtonia sp.*, *Phoenix sp.*, *Nerium oleander*, *Cupressus sempervirens*, *Citrus sp.*, *Bougainvillea sp.* ve *Olea europaea* olarak gözlemlenmiştir (Şekil 4.20).

Şekil 4.20 Barselona bitki örtüsünden bir örnek (Orjinal 2010)

Valensiya: Valensiya'da en yaygın kullanılan türler: *Platanus orientalis*, *Pinus sp.*, *Washingtonia sp.*, *Phoenix sp.*, *Nerium oleander*, *Cupressus sempervirens* ve *Cycas sp.* olarak gözlemlenmiştir (Şekil 4.21).

Şekil 4.21 Valensiya bitki örtüsünden bir örnek (Orjinal 2010)

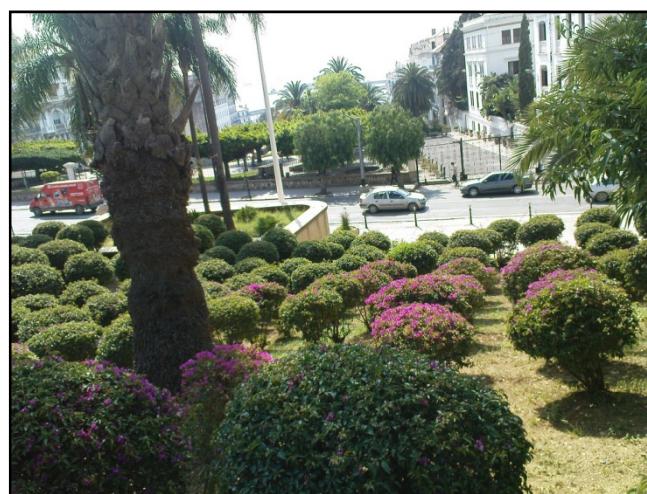
Tetuan: Tetuan'da en yaygın kullanılan türler: *Washingtonia sp.*, *Phoenix sp.*, *Citrus sp.* ve *Jasminum sp.* olarak gözlemlenmiştir (Tetuan 4.22).

Şekil 4.22 Tetuan bitki örtüsünden bir örnek (Anonymous 2011/29.

(http://v7.cache2.c.biggcache.googleapis.com/static.panoramio.com/photo/original/20944617.jpg?redirect_counter=1,

Cezayir: Cezayir'de en yaygın kullanılan türler: *Pinus sp.*, *Washingtonia sp.*, *Phoenix sp.*, *Cupressus sempervirens*, *Bougainvillea sp.* ve *Olea europaea* olarak gözlemlenmiştir (Cezayir 4.23).

Şekil 4.23 Cezayir bitki örtüsünden bir örnek (Anonymous 2011/30.

<http://www.skyscrapercity.com/showthread.php?t=1122251>,

Sus: Sus'da en yaygın kullanılan türler: *Washingtonia sp.*, *Phoenix sp.* ve *Nerium oleander* olarak gözlemlenmiştir (Şekil 4.24).

Şekil 4.24 Sus bitki örtüsünden bir örnek (Anonymous 2011/31.
<http://www.planetware.com/picture/sousse-tun-sotr.htm>,

Derne: Derne'de en yaygın kullanılan türler: *Pinus sp.*, *Washingtonia sp.*, *Phoenix sp.*, *Nerium oleander*, *Cupressus sempervirens*, *Citrus sp.* ve *Olea europaea* olarak gözlemlenmiştir (Şekil 4.25).

Şekil 4.25 Derne bitki örtüsünden bir örnek (Orjinal 2009)

İskenderiye: İskenderiye'de en yaygın kullanılan türler: *Pinus sp.*, *Washingtonia sp.*, *Phoenix sp.*, *Cupressus sempervirens*, *Bougainvillea sp.* ve *Olea europaea* olarak gözlemlenmiştir (Şekil 4.26).

Şekil 4.26 İskenderiye bitki örtüsünden bir örnek (Anonymous 2011/32.
<http://images.travelpod.com>,

Akka: Akka'da en yaygın kullanılan türler: *Pinus sp.*, *Washingtonia sp.*, *Phoenix sp.*, *Cupressus sempervirens* ve *Citrus sp.* olarak gözlemlenmiştir (Şekil 4.27).

Şekil 4.27 Akka bitki örtüsünden bir örnek (Anonymous 2011/33.
http://v4.cache2.c.bigcache.googleapis.com/static.panoramio.com/photos/original/35705273.jpg?redirect_counter=1,

Tripoli: Tripoli'de en yaygın kullanılan türler: *Washingtonia sp.*, *Phoenix sp.* ve *Cupressus sempervirens* olarak gözlemlenmiştir (Şekil 4.28).

Şekil 4.28 Tripoli bitki örtüsünden bir örnek (Anonymous 2011/34.
http://en.wikipedia.org/wiki/Tripoli,_Lebanon,

Tartus: Tartus'da en yaygın kullanılan türler: *Pinus sp.*, *Washingtonia sp.*, *Phoenix sp.* ve *Cupressus sempervirens* olarak gözlemlenmiştir (Şekil 4.29).

Şekil 4.29 Tartus bitki örtüsünden bir örnek (Anonymous 2011/35.
<http://static.panoramio.com/photos/original/18909302.jpg>,

Girne: Girne'de en yaygın kullanılan türler: *Pinus sp.*, *Washingtonia sp.*, *Phoenix sp.*, *Nerium oleander*, *Cupressus sempervirens*, *Citrus sp.* ve *Bougainvillea sp.* olarak gözlemlenmiştir (Şekil 4.30).

Şekil 4.30 Girne bitki örtüsünden bir örnek (Anonymous 2011/36. http://v6.cache3.c.bigcache.googleapis.com/static.panoramio.com/photos/original/6146292.jpg?redirect_counter=1,

4.1.3 Su varlığı

Bu başlıkta seçilen kentlerin su varlığına ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Fotoğraflar yoluyla her bir kentin kıayı kullanımına yaklaşımı ve kıayı kullanım tipleri belirlenmeye çalışılmıştır.

Selanik: Selanik kıayıları daha çok rekreatif amaçlı kullanılmakta, plaj kullanımına yer verilmemektedir. Kentin kıayı kullanım tipleri arasında limanlar da yer almaktadır. (Şekil 4.31).

Şekil 4.31 Selanik'te kıyı kullanımına bir örnek (Anonymous 2011/37.
<http://static.panoramio.com/photos/original/9993197.jpg>,

Cenova: Cenova ticari yönden gelişmiş bir kent olması nedeniyle kıyıları da daha çok bu amaçla kullanılmaktadır. Kıyı kullanım tipleri arasında limanlar büyük önem taşımaktadır. Kent merkezinde yer alan eski liman da yatlar ve gezinti tekneleri tarafından kullanılmaktadır. Rekreasyon faaliyetleri de ikinci önemli kıyı kullanım tipini oluşturmaktadır. Kıyının doğal formunun dışına çıktığı da gözlemlenen bir diğer özelliktir. Dağların varlığı ve yerleşim yönünden elverişsiz, engebelli arazi yapısı sonucunda yeni kullanımlara yer açmak için denize dolgu yapılmıştır. Dolayısıyla kıyı plaj kullanımı açısından uygunluğunu yitirmiş durumdadır. Bunda kıyıların liman ve rekreasyon faaliyetleri açısından yoğun kullanılmasının etkisi de bulunmaktadır (Şekil 4.32).

Şekil 4.32 Cenova'da kıyı kullanımına bir örnek (Orjinal 2010)

Marsilya: Marsilya kıyılarında liman ve ticari faaliyetler önemli bir yer tutmakla birlikte, araçla merkezden 30 dk'luk mesafede denize de girilebilen plajlar mevcuttur. Liman faaliyetlerinin plaj olarak kullanılan kıyılardan uzakta konumlanması deniz suyunun temizliğini etkilediğinden, Montpellier kıyılarına göre, plaj kullanımına daha fazla yer verildiği gözlemlenmiştir (Şekil 4.33).

Şekil 4.33 Marsilya'da kıyı kullanımına bir örnek (Orjinal 2010)

Montpellier: Kıyı ve iç bölgeler büyük bir sulak alan ile birbirinden ayrılmaktadır: Dolayısıyla sulak alan kentin karakteristiğini etkileyen önemli özelliklerden birisidir. Kent merkezinden 1 saatlik bir mesafede yer alan plajlar kullanılabilirliğine rağmen, liman faaliyetlerinin yoğun olması nedeniyle kirlilik fazladır. Bu da denizin plaj amaçlı kullanımını olumsuz etkilemektedir (Şekil 4.34).

Şekil 4.34 Montpellier'de kıyı kullanımına bir örnek (Orjinal 2010)

Barselona: Barselona kıyılarının her türlü kıyı kullanım tipi açısından değerlendirildiği, özellikle rekreatif faaliyetlerinin, liman ve plaj kullanımlarına göre daha ön planda olduğu görülmektedir. Kentte biri ticari, biri de rekreatif amaçla kullanılan iki liman bulunmaktadır. Tarihi kent merkezinin yakınında yer alan eski liman daha çok rekreatif amaçlarla kullanılırken, yine merkezde yer alan büyük liman ise ticari faaliyetler için kullanılmaktadır. Bu iki liman arasında kalan ‘Rambla de Mar’ ise rekreatif faaliyetlere ayrılmıştır (Şekil 4.35). Eski limanın batısında ise plajlar yer almaktadır. Barselona kıyıları da Cenova'da olduğu gibi doldurulmuştur. Dolayısıyla denize müdahalenin fazla olduğu gözlemlenmiştir.

Şekil 4.35 Barselona'da kıyı kullanımına bir örnek (Orjinal 2010)

Valensiya: Kıyı kullanım tipi açısından liman faaliyetleri göze çarpmaktadır. Biri ticari, biri de yat limanı olmak üzere iki liman bulunmaktadır. Kentte aynı zamanda plajlar da büyük bir öneme sahiptir. Oldukça uzun bir sahil şeridi boyunca uzanan plaj limanın yanında yer almaktadır. Kıyılarda yapılan dolgular da göze çarpan diğer özellikler arasındadır (Şekil 4.36).

Şekil 4.36 Valensiya'da kıyı kullanımına bir örnek (Orjinal 2010)

Tetuan: Tetuan kent merkezinin iç kesimlerde olması nedeniyle kıyı bölgelerinin fazla kullanılmadığı görülmektedir. Toplumsal yapıdaki kapalılık ve mahremiyetin önem taşımı kıyı kullanım tiplerini üzerinde etkili olmuştur. Tetuan kıyıları plaj niteliği

taşımmasına rağmen çok fazla kullanılmamaktadır. Kentin bir diğer su varlığını da Akdeniz'e dökülen nehir oluşturmaktadır (Şekil 4.37).

Şekil 4.37 Tetuan'da kıyı kullanımına bir örnek (Anonymous 2011/38.
<http://static.panoramio.com/photos/original/9040151.jpg>,

Cezayir: Cezayir'de toplumun mahremiyete önem vermesi kıyılarda daha çok ticari kullanım tiplerinin yoğunlaşmasına yol açmıştır. Dolayısıyla kıyılar daha çok ulaşım faaliyetleri ve ticari faaliyetler için kullanılmaktadır Şekil 4.38).

Şekil 4.38 Cezayir'de kıyı kullanımına bir örnek (Anonymous 2011/39.
<http://static.panoramio.com/photos/original/19694114.jpg>,

Sus: Sus kentinde kıyı kullanım tipi açısından öne çıkan unsur plajlardır. Yoğun olarak kullanılmayan liman da diğer kıyı kullanım tipini oluşturmaktadır (Şekil 4.39).

Şekil 4.39 Sus'da kıyı kullanımına bir örnek (Anonymous 2011/40.

http://girlsoloinarabia.typepad.com/photos/algeriapics/sousse_beach.html,

Derne: Derne kentinde sosyo-kültürel yapı gereği kıyıların çok kullanılmadığı görülmektedir. Kıyı kullanım tipleri arasında plaj ve liman bulunmasına rağmen, her ikisi de yoğun olarak kullanılmamaktadır (Şekil 4.40).

Şekil 4.40 Derne'de kıyı kullanımına bir örnek (Anonymous 2011/41.

<http://static.panoramio.com/photos/original/2584101.jpg>,

İskenderiye: İskenderiye kıyılarında hem liman, hem de plaj faaliyetlerine önemli yer verildiği görülmektedir. Kentte biri büyük, biri küçük olmak üzere iki liman bulunmaktadır. Kent plaj kullanımına ayrılmış sahil şeridinin uzunluğu ile de dikkat çekmektedir. Bir diğer kullanımın tipini de kıyı kornisi oluşturmaktadır (Şekil 4.41).

Şekil 4.41 İskenderiye'de kıyı kullanımına bir örnek (Anonymous 2011/42.
http://groups.yahoo.com/group/mohamed_titolala/message/3255,

Akka: Akka sadece tekne ve yatlar tarafından kullanılan küçük ve eski bir limana sahiptir. Kıyıda öne çıkan başka bir kullanım görünmemektedir (Şekil 4.42).

Şekil 4.42 Akka'da kıyı kullanımına bir örnek (Anonymous 2011/43.
http://en.wikipedia.org/wiki/Acre,_Israel,

Tripoli: Tripoli'de en belirgin kıyı kullanım tipini liman faaliyetleri oluşturmaktadır. Kıyıda plaj kullanımına yer verilmediği görülmektedir. Dikkat çeken önemli özelliklerden biri de sahil şeridinin karayolu olarak kullanılmasıdır (Şekil 4.43).

Şekil 4.43 Tripoli'de kıyı kullanımına bir örnek (Anonymous 2011/44.

http://v8.cache1.c.bigcache.googleapis.com/static.panoramio.com/photos/original/13300223.jpg?redirect_counter=1,

Tartus: Tartus küçük olmasına rağmen büyük bir limana sahiptir. Bunun dışında kıyıların plaj amaçlı kullanıldığı da görülmektedir. Dikkat çeken bir diğer özellik de kıyılarda yapay setler oluşturulmuş olmasıdır (Şekil 4.44).

Şekil 4.44 Tartus'da kıyı kullanımına bir örnek (Anonymous 2011/45.

<http://en.wikipedia.org/wiki/Tartus>,

Girne: Girne'de biri eski biri yeni olmak üzere iki liman bulunmaktadır. Ancak her ikisi de ticari yönden büyük öneme sahip degillerdir. Özellikle eski limanın yatlar ve tekneler tarafından kullanıldığı görülmektedir. Girne kenti kıyı şeridinin plaj kullanımı açısından elverişli olmaması da dikkat çeken özelliklerden biridir (Şekil 4.45).

Şekil 4.45 Girne'de kıyı kullanımına bir örnek (Anonymous 2011/46.

<http://www.flickr.com/photos/guraydere/799334345/sizes/o/in/photostream/>,

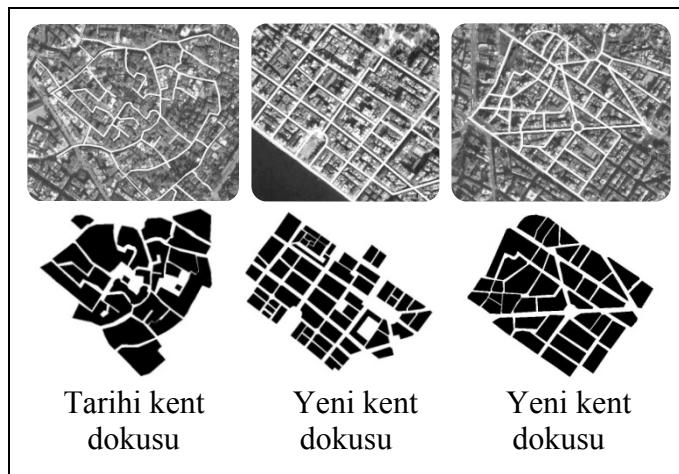
4.1.4 Yerleşim yapısı

Bu başlık altında her bir kentin yerleşim dokusu ve bu dokuyu oluşturan kenarlara, yani yapılara, ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

4.1.4.1 Doku

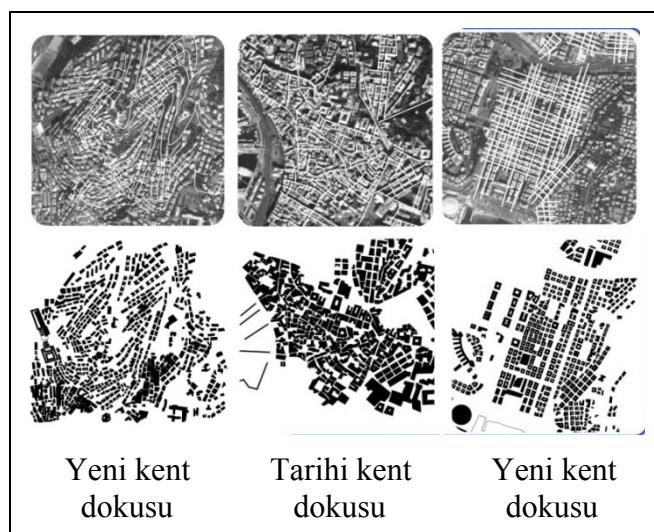
Bu başlık altında kentlerin eski ve yeni kent dokularından örnekler verilerek her bir kentin dokusu irdelenmiştir.

Selanik: 1917 öncesinin Selanik'i, Helenistik Selanik olarak adlandırılmaktadır. Kent 1917'deki yangından önce gridal bir dokuya sahipken, yanın sonrasında hem gridal hem de işinsal doku özelliği göstermektedir. Tarihi kent dokusu ise organik bir yapı göstermektedir (Şekil 4.46).

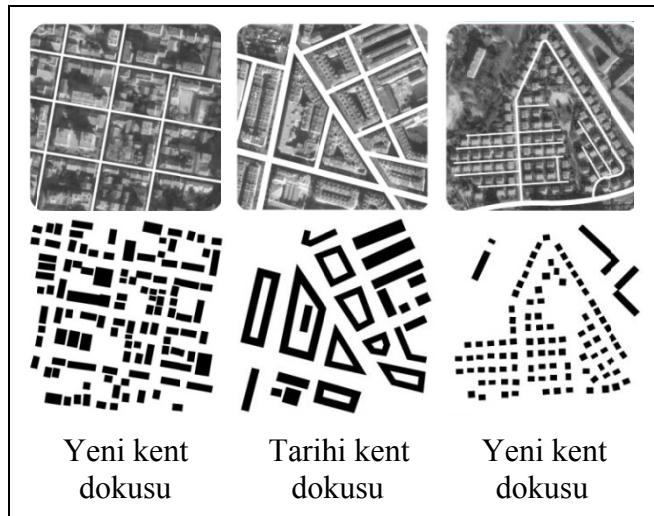
Şekil 4.46 Selanik'e ait kentsel doku örnekleri (Orjinal 2011)

Cenova: Kentin doğal arazi yapısı sonucu kot farklılıklarının fazla olduğu alanlar organik bir gelişme gösterirken, kot farkının en aza indiği düz alanlarda gridal yerleşim dokusu; tarihi kentte ise organik yerleşim dokusu gözlemlenmektedir (Şekil 4.47).

Şekil 4.47 Cenova'ya ait kentsel doku örnekleri (Anonim 2009.
<http://www.iaacblog.com>,

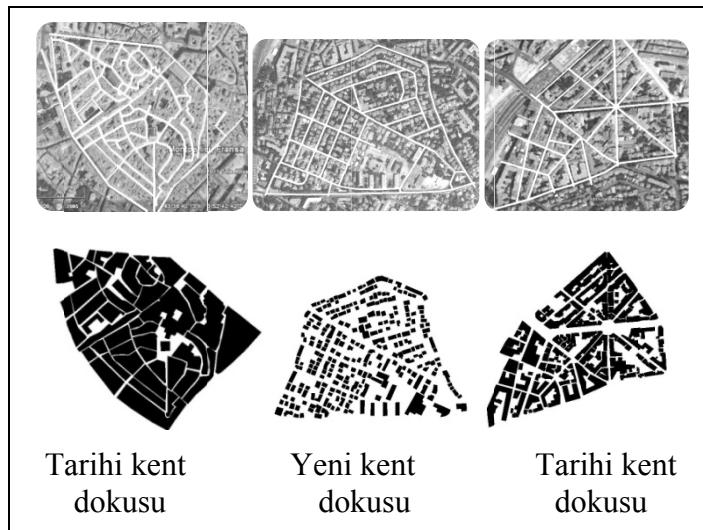
Marsilya: Kentte genel olarak formal doku özellikleri görülmektedir. Bu dokuların daha çok kare ve üçgen formlardan oluştuğu gözlemlenmektedir (Şekil 4.48).

Şekil 4.48 Marsilya'ya ait kentsel doku örnekleri (Anonim 2009).

<http://www.iaacblog.com>

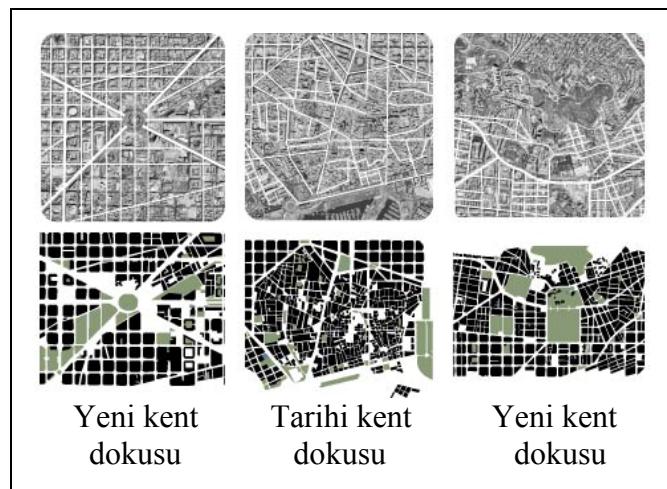
Montpellier: Montpellier'in tarihi kent merkezinde organik bir doku görülürken, sonradan gelişen bölgelerde ise hem gridal, hem işinsal doku örnekleri gözlemlenmektedir (Şekil 4.49).

Şekil 4.49 Montpellier'e ait kentsel doku örnekleri (Orjinal 2011)

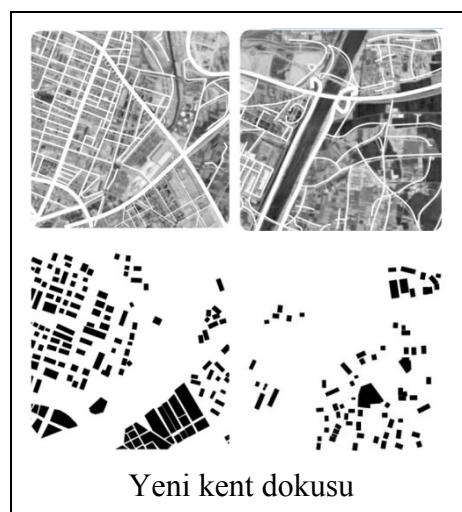
Barselona: Kentte işinsal, organik ve gridal olmak üzere üç farklı kent dokusu görülmektedir. Kısmen de olsa organik bir dokuya sahip tarihi kente daha yoğun bir

yapılaşma gözlemlenmiştir. Tarihi kent dokusuna eklenen yeni yerleşimlerin, belirgin bir gridal sistem çerçevesinde gelişim gösterdikleri görülmektedir (Şekil 4.50).

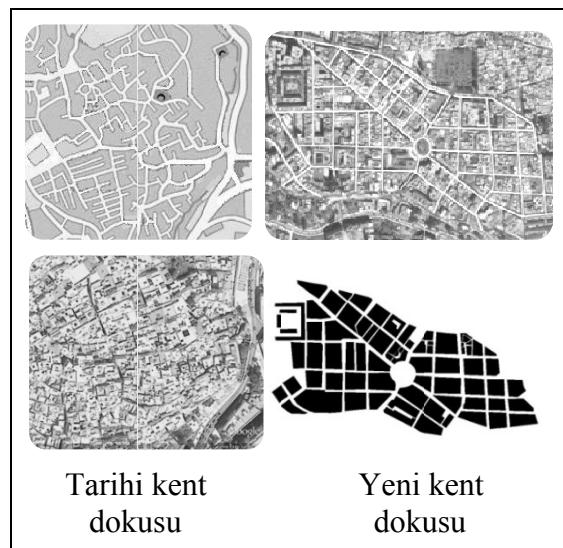
Şekil 4.50 Barselona'ya ait kentsel doku örnekleri (Anonim 2009.
<http://www.iaacblog.com>,

Valensiya: Valensiya'da yoğun bir yerleşime sahip tarihi kent merkezinde organik bir doku görülürken, buraya eklenen yeni bölgelerde ise gridal dokunun daha baskın olduğu gözlemlenmektedir (Şekil 4.51).

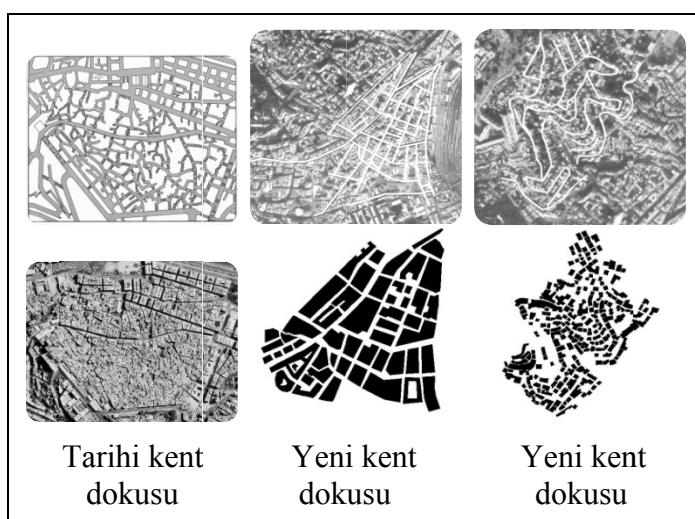
Şekil 4.51 Valensiya'ya ait kentsel doku örnekleri (Anonim 2009.
<http://www.iaacblog.com>,

Tetuan: Kentin ‘tarihi kent’ olarak adlandırılan bölgesi yerleşim dokusu açısından organik bir yapı sergilerken, sonradan gelişen bölgelerde ise hem işinsal hem de gridal doku örnekleri gözlemlenmektedir (Şekil 4.52).

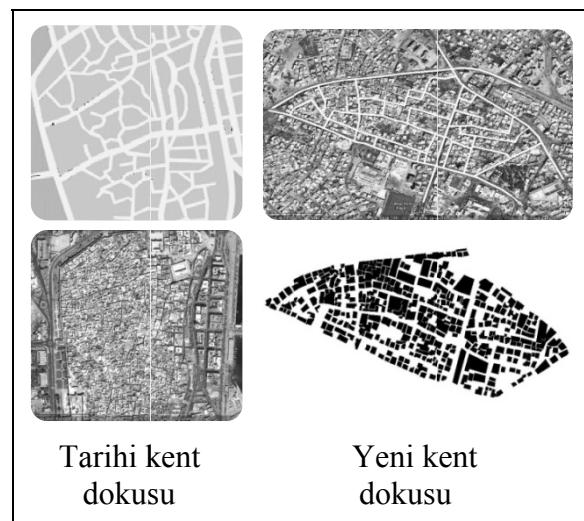
Şekil 4.52 Tetuan'a ait kentsel doku örnekleri (Orjinal 2011)

Cezayir: Yoğun bir yapı sergileyen tarihi kent dokusunda organik bir doku görülürken, yeni gelişen bölgelerde hem organik, hem de gridal doku örnekleri gözlemlenmektedir (Şekil 4.53).

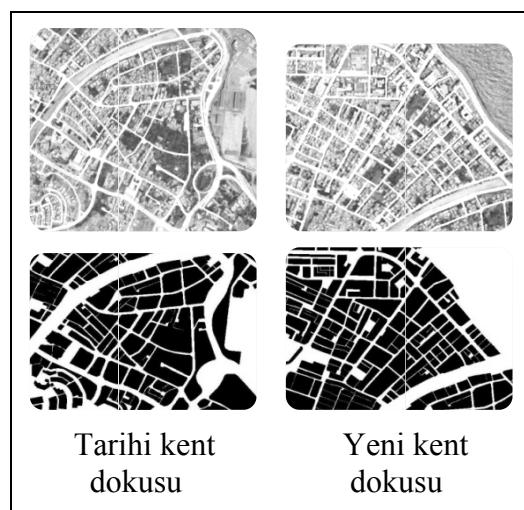
Şekil 4.53 Cezayir'e ait kentsel doku örnekleri (Orjinal 2011)

Sus: Sus'da tarihi kent organik bir doku sergilerken, sonradan gelişen bölgelerde gridal ve işinsal doku örnekleri gözlemlenmektedir (Şekil 4.54).

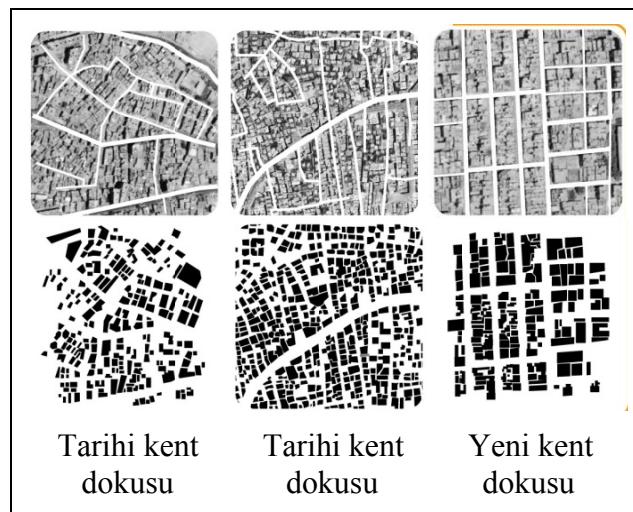
Şekil 4.54 Sus'a ait kentsel doku örnekleri (Orjinal 2011)

Derne: Derne tarihi kentinin gridal bir dokuya sahip olduğu söylenebilir. Sonradan gelişen bölgelerin bir kısmında organik bir doku gözlemlenirken, bir kısmında ise gridal doku gözlemlenmektedir (Şekil 4.55).

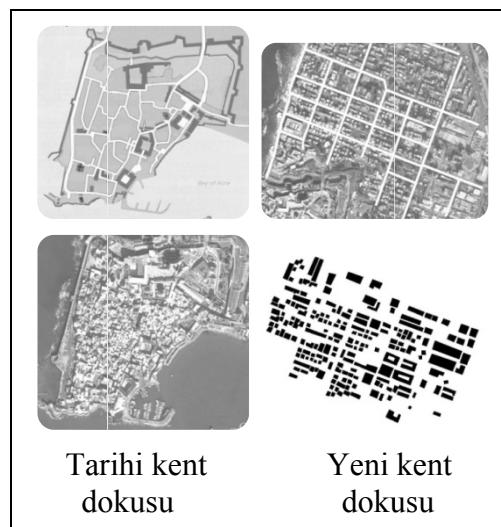
Şekil 4.55 Derne'ye ait kentsel doku örnekleri (Orjinal 2011)

İskenderiye: İskenderiye tarihi kenti kısmen gridal bir dokuya sahipken, buraya eklenen bölgelerde hem gridal hem de organik doku örnekleri gözlemlenmektedir (Şekil 4.56).

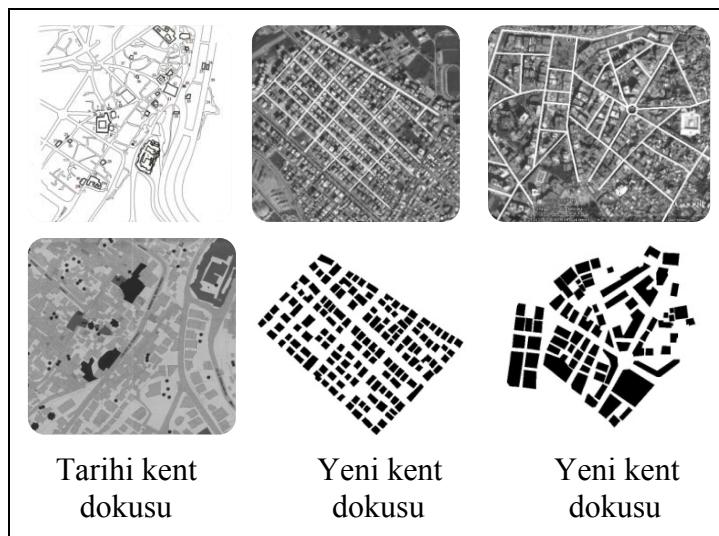
Şekil 4.56 İskenderiye'ye ait kentsel doku örnekleri (Anonim 2009).
<http://www.iaacblog.com>,

Akka: Akka'nın tarihi kent dokusu organik bir yapı sergilerken bu dokuya eklenen yeni gelişim bölgelerinde ise gridal bir doku gözlemlenmektedir (Şekil 4.57).

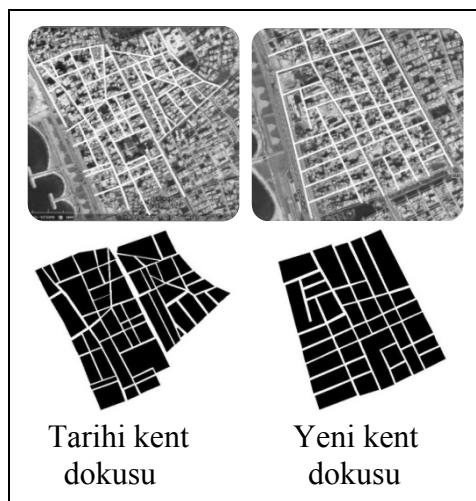
Şekil 4.57 Akka'ya ait kentsel doku örnekleri (Orjinal 2011)

Tripoli: Tripoli'de tarihi kent organik bir dokuya sahipken, yeni gelişim bölgelerinde ise daha çok gridal ve işinsal doku örnekleri gözlemlenmektedir (Şekil 4.58).

Şekil 4.58 Tripoli'ye ait kentsel doku örnekleri (Orjinal 2011)

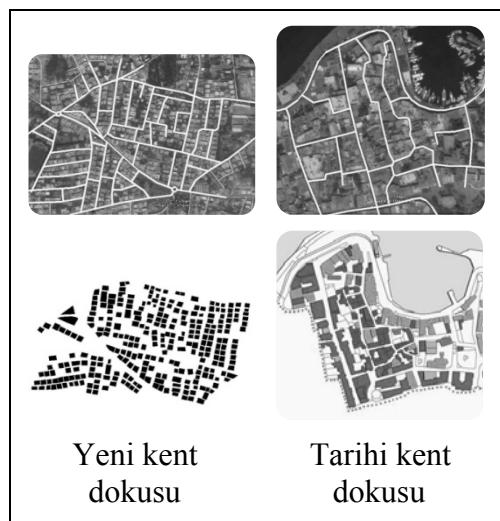
Tartus: Tartus'ta hem tarihi kent dokusunda hem de yeni gelişim bölgelerinde daha çok gridal dokunun ön plana çıktığı gözlemlenmektedir (Şekil 4.59).

Şekil 4.59 Tartus'a ait kentsel doku örnekleri (Orjinal 2011)

Girne: Girne tarihi kenti organik bir doku sergilerken, bu dokuya eklenmenen yerleşimler ise hem gridal hem de işinsal doku örnekleri göstermektedir. Kent

dokularından örneklerin verildiği şekil 4.60'da, sağ altta yer alan fotoğraf Hamamcıoğlu ve Kerestecioğlu (2007)'nun 'Akdeniz'de Topografyasını Koruyan Ortaçağ Limanları ve Turizmin Çevresel Etkileri: Alanya Hisarıçı Mahallesi, Antalya İçkale Mahallesi, Girne Liman Mahallesi' adlı çalışmadan alınmıştır.

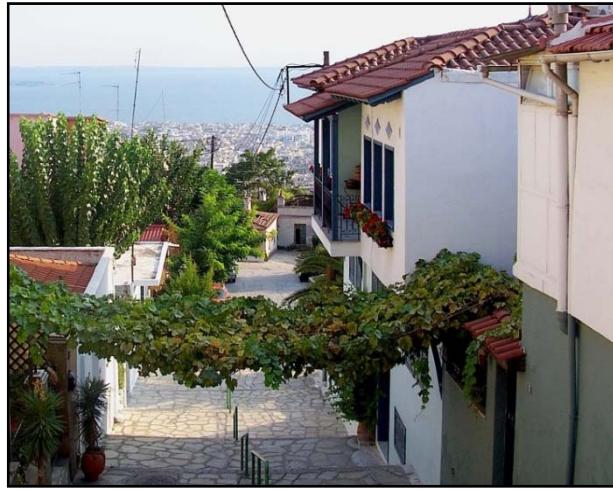

Şekil 4.60 Girne'ye ait kentsel doku örnekleri (Orjinal 2011)

4.1.4.2 Kenarlar

Bu başlıkta seçilen kentlerin mimarisi incelenmiştir. İnceleme daha çok fiziksel boyutta fotoğraflar üzerinden yapılmıştır. Kentlerin sokak tipleri, yapıların rengi ve kat sayıları, cephe tipleri, çatı tipleri, pencere ve balkon özelliklerine ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

Selanik: Bir yamaçta kurulan tarihi Selanik kentinde çok dar sokaklara rastlanmamaktadır. Çıkmaz sokaklar ve merdivenli sokaklar kentin dikkat çeken özellikleri arasında yer alır. Tarihi kent dokusunda farklı kültürlerin yansımıası sonucu değişik özelliklerde mimari örnekler görülmektedir: Genellikle 2 veya 3 kattan oluşan, beyaz ve toprak renklerinin hakim olduğu, kiremit çatılı, balkonlu cephe özellikleri taşıyan yapılar gözlemlenmiştir (Şekil 4.61).

Şekil 4.61 Selanik mimari dokusu (Anonymous 2011/47.

http://v7.cache6.c.bigcache.googleapis.com/static.panoramio.com/photos/original/16089864.jpg?redirect_counter=1,

Cenova: Tarihi Cenova kenti doğal liman özelliği taşıyan bir koy çevresinde gelişim göstermiştir. Yer yer 1 m'ye kadar inen dar sokaklar önemli karakteristik özelliklerden biridir. Kabaltılar (Kilit geçiş) da gözlemlenen bir diğer özellikdir. Tarihi kent dokusunda genellikle 4-5 kattan oluşan, toprak renklerinin hakim olduğu, kiremit çatılı, balkonun yer almadığı, çıkışsız cephe özellikleri taşıyan yapılar gözlemlenmiştir (Şekil 4.62).

Şekil 4.62 Cenova mimari dokusu (Orjinal 2010)